

ИНСТИТУТ ЗА УСТОЙЧИВ
ПРЕХОД И РАЗВИТИЕ

СТАНОВИЩЕ

На Управителния съвет на Института за устойчив преход и развитие

Относно: състоянието на сектор въглищна енергетика

Основните цели на Европейският зелен пакт за постигане на 55% нетно намаление на въглеродните емисии до 2030 година (от база 1990) и за въглеродна неутралност до 2050г. са окончателно приети. През тази година наблюдаваме и безпрецедентно и бързо увеличаване на цената на въглеродните емисии, която надхвърли 50 евро на тон. Тези условия подлагат българската въглищна и енергийна индустрия на увелчаващ се натиск. Нашата страна все още няма убедителна стратегия за решаване на енергийния, икономическия и социалния проблем, пред които са изправени дружествата от комплекса Марица Изток и Старозагорския регион.

В тази връзка, членовете на УС на Института за устойчив преход и развитие изразяват своята тревога от критичното забавяне на стратегия за енергийния преход и съответно от липсата на план за управлението му, в условията на ускоряващ се процес на енергийна трансформация в Европа.

Институтът за устойчив преход и развитие беше създаден през тази година с цел да обедини научни, синдикални и работодателски организации и експертиза и да подпомогне националните усилия за прилагане на конструктивен подход за трансформация на Комплекса, както и на други въглищни региони и енергоинтензивни производства у нас.

Обръщаме внимание, че икономическа невъзможност за работа на дружествата, които са вече на прага на остра финансова и социална криза, прави изключително трудно планирането и реализирането на мерки за плавен и управляем преход. Свидетели сме на отделни извънредни решения, които могат само да забавят негативното развитие, но липсват ангажменти и планове, които да са в основата на национално отговорно управление на енергийната инфраструктура при използване на знанията и уменията на специалистите в Комплекса.

ИНСТИТУТ ЗА УСТОЙЧИВ
ПРЕХОД И РАЗВИТИЕ

Със съжаление отбелязваме, че ускоряващото се негативно развитие ще попречи да се приложат адекватно и ефективно финансовите ресурси за справедлив енергиен преход, които сега се планират в рамките на Европейския съюз. Загубата на експертен човешки потенциал допълнително ще намали възможностите за развитие сектора и ще доведе до обезлюдяване и икономическо свиване на региона, което не трябва да се допуска.

Бихме искали да призовем служебното правителство да се ангажира с подготовката на откровен дебат за състоянието и перспективите пред сектор енергетика и се надяваме, че в процеса на предизборната кампания политическите партии ще се съсредоточат върху реалистични предложения, основани на проверена и добре анализирана информация за подходите, които реално могат да бъдат приложени.

Институтът е предложил ключови направления и мерки за развитие, които биха били основа за привличане на значителни нови инвестиции в сектори с висока добавена стойност. Така ще могат да бъдат задържани работещите в енергийния сектор с привлекателни възможности за тях и за техните семейства. Този потенциал обаче може да се реализира само с отговорен ангажимент от страна на правителството, местната власт, синдикатите и бизнеса.

Институтът ще остане активен участник във всеки съдържателен дебат по необходимите мерки за осигуряване на конструктивния преход на комплекса Марица Изток, който следва да залегне като една от приоритетните задачи пред едно ново Народно събрание и правителство.

От името на Управителния съвет на Института за устойчив преход и развитие
доц. д-р Добри Янков, двм
ректор на Тракийски университет и председател на УС

